

1 Úvod

Česká školní inspekce předkládá tematickou zprávu z inspekční činnosti zaměřené na problematiku společného vzdělávání v mateřských, základních a středních školách, zařízeních pro zájmové vzdělávání (školní družina, školní klub a středisko volného času – dům dětí a mládeže a stanice zájmových činností) a školských poradenských zařízeních (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra), která byla realizována podle § 174 odst. 2 písm. a) a d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost se skládala ze dvou částí – z prezenční inspekční činnosti v běžných mateřských, základních a středních školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání a z doplňkového inspekčního elektronického zjišťování ve školských poradenských zařízeních.

Prezenční inspekční činnost byla realizována ve školním roce 2016/2017 v rámci komplexní inspekční činnosti v 757 mateřských, 559 základních a 161 středních školách (šlo o tzv. běžné školy či školy tzv. hlavního vzdělávacího proudu) a v 680 zařízeních pro zájmové vzdělávání (tato zřízení jsou součástí 596 právnických osob), ve kterých Česká školní inspekce zjišťovala a komplexně hodnotila kromě podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání dětí, žáků a účastníků zájmového vzdělávání také postup implementace společného vzdělávání.

Do inspekčního elektronického zjišťování, které bylo provedeno v termínu od 16. listopadu do 14. prosince 2016 v podobě on-line elektronického dotazníku pro ředitele, byla zapojena všechna školská poradenská zařízení zapsaná do školského rejstříku (152).

Dále byla provedena kontrola poskytování podpůrných opatření ve 33 vybraných běžných mateřských, základních a středních školách i školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona (červen 2017). Cílem této inspekční činnosti bylo ověřit, zda jsou ve vybraných školách žákům poskytována podpůrná opatření v souladu s platnými předpisy a zda je dodržována povinnost jejich korektního vykazování. V navštívených školách byla zkontrolována podpůrná opatření poskytovaná na základě 1 081 doporučení školských poradenských zařízení.

Zaměření inspekční činnosti

Jako společné vzdělávání se označuje vzdělávání všech dětí a žáků společně v hlavním vzdělávacím proudu. Od školního roku 2016/2017 došlo k zásadní změně v oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných. Nabyla účinnosti předmětná úprava v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (změny provedené zejména novelou č. 82/2015 Sb.), vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2015 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky. Dále došlo k revizi rámcových vzdělávacích programů pro základní vzdělávání, předškolní vzdělávání i všechny obory středního vzdělání.

Česká školní inspekce od počátku školního roku 2016/2017 monitoruje proces zavádění společného vzdělávání v kontextu legislativních změn, zjišťuje a analyzuje potřeby škol a sleduje, jak se daří parametry společného vzdělávání naplňovat v praxi. Zjišťovány a sledovány jsou příklady inspirativní praxe i případy, kdy škola nebo školské zařízení postupuje v rozporu s jednoznačně stanovenou povinností, případně nepostupuje podle nové právní úpravy proto, že výklad ustanovení nebo jeho aplikace nejsou jednoznačné nebo není možné korektně postupovat bez adekvátní součinnosti např. zákonných zástupců žáka, zřizovatele apod. Ve všech situacích se Česká školní inspekce snaží školám a školským zařízením poskytovat metodickou podporu, informovat o správném postupu a napomáhat s uvedením problematických zjištění do korektního stavu.